Instanța de fond: judecătoria Ungheni (judecător: Rodica Costru)
Dosarul nr. 2ac-122/2024 (PIGD: 2-23143714-03-2ac-22082024)

CURTEA DE APEL NORD
Colegiul civil şi de contencios administrativ
DECIZIE

18 februarie 2025 mun. Bălți
Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Radu Holban
Judecătorii: Svetlana Ghercavii și Cristina Prisacari
Grefier Cristina Svaracevschi

examinând, în procedura cererilor cu valoare redusă, cererea de apel declarată de S.R.L. „Transibir Grup” prin intermediul avocatului Ghiderman Daniela împotriva hotărârii judecătoriei Ungheni din data de 23 ianuarie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Bercoltrans” către S.R.L. „Transibir Grup” privind încasarea datoriei,

C O N S T A T Ă:

La data de 09 octombrie 2023, S.R.L. „Bercoltrans” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L. „Transibir Grup” privind încasarea datoriei.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat că, la data de 09 martie 2021 între reclamantul S.R.L. „Bercoltrans” în calitate de transportator și pârâtul S.R.L. „Transibir Grup” în calitate de destinatar/beneficiar a bunului, a fost încheiat contractul comandă de prestare a serviciilor de expediție-transport nr. 435/E.

Susține că, potrivit contractului menționat, S.R.L. „Bercoltrans” s-a obligat să asigure transportarea mărfii în cantitate de 22,5 tone, ce aparține S.R.L. „Transibir Grup”, din Belorusia până la punctul de descărcare: depozitul pârâtului din mun. Chișinău. Pentru executarea comenzii beneficiarul serviciilor s-a obligat să achite suma de 37 217,46 lei, în termen de 10 zile după livrare.

Relevă că, la data de 11 martie 2021, marfa a fost încărcată în camionul transportatorului S.R.L. „Bercoltrans”, la punctul de încărcare a mărfii, confirmând recepționarea mărfii prin semnarea scrisorii de trăsură CMR nr. 4/23. Potrivit scrisorii de trăsură CMR nr. 4/23 din 11 martie 2021, reclamantul S.R.L. „Bercoltrans” a primit și încărcat marfa, potrivit comenzii de transport de la pârâtul S.R.L. „Transibir Grup”, iar la 13 martie 2021, marfa a fost recepționată de pârât, fapt confirmat prin semnătura aplicată pe scrisoarea de trăsură. Astfel, comanda a fost îndeplinită integral, iar pârâtul s-a obligat să achite prețul comenzii de transport în sumă totală de 37 217,46 lei.

Menționează că, reclamantul și-a îndeplinit pe deplin și în mod corespunzător obligațiile sale, fapt confirmat prin semnarea facturilor fiscale AAL2661270 din 06 martie 2021 și a actului de primire-predare de către pârât nr. AAL2661270 din 06 martie 2021.

Potrivit actului de primire-predare nr. AAL2661270 din 06 martie 2021 și a contractului de comandă nr. 435/E din 09 martie 2021, pârâtul s-a obligat să achite executarea comenzii în mărime de 37 217,46 lei, prin transfer în termen de 10 zile.

Prin urmare pârâtul era obligat să achite suma datorată în termen de 10 zile, din data primirii și semnării facturii fiscale, fapt pe care nu l-a făcut, achitând doar parțial datoria scadentă.

Totodată, invocă că pârâtului i-a fost expediată notificarea nr. 221208162931 și comunicat faptul despre necesitatea executării obligației de achitare a sumei ajunse la scadență. Indică că somația nu a fost recepționată de pârât, acesta onorându-și parțial obligațiunile.

Dat fiind faptul că, pârâtul S.R.L. „Transibir Grup" nu și-a executat obligația în mod benevol, reclamantul S.R.L. „Bercoltrans" solicită încasarea din contul S.R.L. „Transibir Grup" a datoriei în mărime de 20 000 lei, dobânzii de întîrziere în mărime de 16 239,74 lei și cheltuielilor de judecată cu titlu de taxă de stat în mărime 1 090 lei și cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 5 000 lei.

Prin încheierea judecătoriei Ungheni din 23 octombrie 2023, cererea de chemare în judecată a fost acceptată spre examinare în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă (f.d. 37).

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Ungheni din 23 ianuarie 2024, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Bercoltrans" către S.R.L. „Transibir Grup" privind încasarea datoriei. S-a încasat de la S.R.L. „Transibir Grup" în beneficiul S.R.L. „Bercoltrans" suma datoriei în mărime de 20 000 lei, dobânda de întârziere în mărime de 16 239,74 lei, taxa de stat achitată la depunerea cererii în instanță în mărime de 1090 lei și cheltuielile de asistența juridică în mărime de 5000 lei, în total suma de 42 329,74 lei.

Solicitarea și motivarea cererii de apel:

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la data de 22 februarie 2024, prin intermediul oficiului poștal, reprezentantul S.R.L. „Transibir Grup", avocatul Ghiderman Daniela a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Ungheni din data de 23 ianuarie 2024, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii judecătoriei Ungheni din 23 ianuarie 2024 cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță *sau* casarea hotărârii judecătoriei Ungheni din 23 ianuarie 2024 cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L.

„Bercoltrans” către S.R.L. „Transibir Grup” privind încasarea datoriei să fie respinsă integral, ca neîntemeiată.

La data de 05 noiembrie 2024, prin intermediul poștei electronice, reprezentantul apelantului S.R.L. „Transibir Grup”, avocatul Ghiderman Daniela a depus apel motivat, în care și-a concretizat cerințele sale, pledând în continuare pentru admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii judecătoriei Ungheni din data de 23 ianuarie 2024 cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță *sau* casarea parțială a hotărârii judecătoriei Ungheni din 23 ianuarie 2024, în partea încasării de la S.R.L. „Transibir Grup” în beneficiul S.R.L. „Bercoltrans” a datoriei în sumă de 20 000,00 lei și în partea încasării penalității în sumă de 16 239,74 lei, cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie încasat de la S.R.L. „Transibir Grup” în beneficiul S.R.L. „Bercoltrans” datoria în sumă de 17 500,00 lei și penalității în mărime de 5 000,00 lei.

În motivarea cererii de apel, apelantul a menționat că, prin hotărârea judecătoriei Ungheni din 23 ianuarie 2024 s-a admis integral cererea de chemare în judecată formulată S.R.L. „Bercoltrans” către S.R.L. „Transibir Grup”.

În opinia apelantului, hotărârea instanței de fond este ilegală și neîntemeiată, invocînd că, la examinarea cauzei în instanța de fond nu a participat, pe motivul că în general nu a cunoscut despre existența pe rolul judecătoriei Ungheni a unei asemenea acțiuni. Respectiv nu a avut posibilitate reală și obiectivă de a se apăra în fața instanței de judecată și aduce argumente în susținerea poziției sale.

Referitor la suma de 20 000,00 lei solicitată de S.R.L. „Bercoltrans” și dispusă spre încasare de instanța de fond, a menționat că, la data de 25 octombrie 2023, S.R.L. „Transibir Grup” a efectuat transferul sumei de 2 500,00 lei la contul S.R.L. „Bercoltrans”, prin ce a diminuat datoria de bază de la 20 000,00 lei la 17 500,00 lei.

Ce ține de penalitatea solicitată de reclamantul S.R.L. „Bercoltrans” în sumă de 16 236,74 lei și dispusă spre încasare de instanța de judecată, consideră apelantul că instanța a dispus spre încasare o penalitate disproporțional de mare în raport cu datoria de bază, deoarece datoria de bază constituie 20 000,00 lei, iar penalitatea 16 239,74 lei, ceea ce reprezintă 81,2% din suma datoriei.

Apelantul în cererea de apel depusă a mai menționat că, la nivel național s-a format o practică stabilă și durabilă, prin care instanțele de judecată dispun reducerea clauzei penale disproporțional de mare. În susținerea poziției sale invocă și Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 09 din 24 decembrie 2010 privind aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează modalitățile de reparare a prejudiciului cauzat prin întârzierea sau executarea necorespunzătoare a obligației pecuniare, ce izvorăsc din contractele de credit bancar sau împrumut, care relevă că, instanțele de judecată pot dispune reducerea clauzei penale pe care o consideră disproporțional de mare. Legea nu precizează

cauzele în care ar putea fi redusă clauza penală, însă instanțele vor lua act că, drept criterii ce permit reducerea clauzei penale, ar servi: situația financiară dificilă a debitorului; mărimea penalității depășește suma datoriei; mărimea excesivă a penalității; datoria a fost achitată; o întârziere neesențială în exercitarea obligației de rând cu procesul înalt al penalității. Astfel, este relevant faptul că legea nu prevede expres limita de reducere a clauzei penale, această sarcină revenindu-i instanței de judecată.

În acest context, apelantul a mai specificat că, Codul Civil în redacția nouă a stabilit că penalitatea nu poate fi micșorată de către instanțele de judecată dacă aceasta este egală sau mai mică decât rata de bază a Băncii Naționale a Moldovei plus 5% puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul nu este consumator, sau 9% puncte procentuale, în celelalte cazuri ceea ce înseamnă că penalitatea nu poate fi micșorată dacă aceasta este stabilită în mărime de aproximativ 13% pentru consumatori sau 16% per/an pentru agenții economici, ceea ce constituie 0,03% și respectiv 0,04% per/zi.

Consideră apelantul că instanța de judecată la analiza solicitării reclamantului privind încasarea penalității urmează că analizeze toate circumstanțele cauzei în ansamblu, precum și coroborarea dintre penalitate și suma datoriei de bază.

În urma circumstanțelor relatate, apelantul opinează că instanța de fond nu a aplicat legea care urma să fie aplicată, iar prin acțiunile sale a admis o violare expresă a drepturilor fundamentale ale pârâtului/apelant S.R.L. „Transibir Grup" la apărare, precum și la egalitatea armelor, din care considerente hotărârea instanței de fond urmează de a fi casată cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond. Totodată, invocă că în ipoteza neadmiterii de către instanța de apel a unei astfel de solicitări, hotărârea judecătoriei Ungheni din 23 ianuarie 2024, urmează a fi casată și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea reclamantului să fie admisă parțial, atât în partea încasării datoriei cât și în partea încasării penalității.

Actele de procedură:

Prin încheierea Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2024, cererea de apel depusă de S.R.L. „Transibir Grup" prin intermediul avocatului Ghiderman Daniela a fost acceptată spre examinare în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă. S-a stabilit termen limită pentru prezentarea de către intimat a referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/reclamarea probelor în condițiile art. 372 Cod de procedură civilă. S-a fixat ședința de examinare a cauzei pentru data de 18 februarie 2025. S-a explicat că prezentarea referinței este obligatorie. În cazul neprezentării ei, în termenul stabilit, partea fiind decăzută din dreptul de a mai prezenta probe, iar cauza este examinată în baza materialelor anexate la dosar. S-a explicat părților dreptul de a recurge la mediere și la încheierea tranzacției (f.d. 88).

La data de 13 noiembrie 2024, în adresa participanților la proces a fost expediată copia încheierii Curții de Apel Bălți din 12 noiembrie 2024 (f.d.89).

Intimatul S.R.L. „Bercoltrans” nu a depus referință la cererea de apel formulată de S.R.L. „Transibir Grup”, fapt ce nu împiedică instanța de apel de a examina cauza în baza actelor anexate.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii contestate, prin prisma argumentelor apelantului expuse în cererea de apel, în coraport cu normele de drept care guvernează situația din speța dată și materiale cauzei, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord consideră necesar de a respinge cererea de apel și menține hotărârea instanței de fond, reieșind din următoarele considerente:

Potrivit art. 276^2 alin. (1) Cod de procedură civilă, *dacă valoarea cererii în cauzele de încasare a unei sume de bani nu depăşeşte 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanţei, fără a se lua în considerare dobînzile, penalităţile, cheltuielile de judecată şi alte venituri accesorii, această cerere se examinează ca cerere cu valoare redusă.*

Prin Hotărîrea Guvernului nr. 936 din 28 decembrie 2022, privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023, *s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2023, în mărime de 11700 lei, pentru utilizarea în modul stabilit de lege*.

La caz, Colegiul Civil reține că, cuantumul datoriei de bază solicitată de S.R.L. „Bercoltrans” constituie este 20 000,00 lei, respectiv instanța de fond corect a examinat cauza în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă.

Potrivit art. 276^4 alin. (4) Cod de procedură civilă, *hotărîrea judecătorească poate fi atacată cu apel, care se examinează în condiţiile prezentului cod. Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la pronunţare.*

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.*

Instanța de apel constată că judecătoria Ungheni a pronunțat dispozitivul hotărârii la data de 23 ianuarie 2024 (f.d. 43) iar cererea de apel preliminară a fost depusă de S.R.L. „Transibir Grup” la data de 22 februarie 2024 (f.d. 46-50).

Prin urmare, instanța de apel conchide că apelantul s-a încadrat în termenul legal de contestare.

În conformitate cu prevederile art. 376 alin. (1^1) Cod de Procedură Civilă, *apelul împotriva hotărîrilor emise de instanţa de insolvabilitate, precum şi împotriva hotărârilor emise în cazul cererilor cu valoare redusă se examinează, în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, în condiţiile examinării*

cauzelor în primă instanţă.

În conformitate cu art. 276^4 alin. (5) Cod de Procedură Civilă, *instanţa de apel examinează cererea de apel în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, prevederile art.276^3 fiind aplicabile corespunzător*.

Conform art. 276^3 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, *procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.*

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să mențină hotărârea primei instanţe*.

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a reținut că, la data de 09 octombrie 2023, S.R.L. „Bercoltrans” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către S.R.L. „Transibir Grup” solicitând încasarea datoriei în sumă de 20 000,00 lei, dobânzii de întârziere în sumă de 16 239,74 lei și compensarea cheltuielile de judecată.

Fiind investită cu examinarea cauzei în fond, judecătoria Ungheni prin hotărârea pronunțată la data de 23 ianuarie 2024, a admis integral acțiunea, dispunând spre încasare de la S.R.L. „Transibir Grup” în beneficiul S.R.L. „Bercoltrans” datoria de 20 000,00 lei, dobânda de întârziere în sumă de 16 239,74 lei, taxa de stat achitată de reclamant la depunerea acțiunii de 1 090,00 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 5 000,00 lei, iar în total 42 329,74 lei.

Pentru a se pronunța astfel, instanța de fond a reținut că, S.R.L. „Bercoltrans” a prestat S.R.L. „Transibir Grup” servicii de transportare a încărcăturilor, potrivit facturii fiscale seria nr. AAL2661270 din 06 martie 2021 și a actului de primire-predare lucrărilor îndeplinite. Pentru serviciile prestate, S.R.L. „Transibir Grup” urma să achite S.R.L. „Bercoltrans” în termen de 10 zile suma de 37 217,46 lei, însă achitarea a fost parțială, astfel încât, la data de 29 septembrie 2023 S.R.L. „Transibir Grup” a admis față de S.R.L. „Bercoltrans” o datorie la serviciile prestate de 20 000,00 lei.

Cât privește încasarea dobânzii de întârziere de 16 239,74 lei, instanța de fond a reținut că aceasta este pretinsă de reclamant pentru perioada 01 aprilie 2021-29 septembrie 2023, iar prin prisma prevederilor 942 alin. (1) Cod Civil, S.R.L. „Bercoltrans” este în drept să beneficieze de încasarea dobânzii de întîrziere.

Astfel, în contextul admiterii integrale a cererii de chemare în judecată formulate de S.R.L. „Bercoltrans”, instanța a mai dispus spre încasare din contul reclamantului în contul pîrîtului și cheltuielile de judecată suportate.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii judecătoriei Ungheni din 23 ianuarie 2024, S.R.L. „Transibir Grup” prin intermediul avocatului Ghiderman Daniela o contestă cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii judecătoriei Ungheni din 23 ianuarie 2024 cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond, *sau* casarea integrală a hotărârii judecătoriei

Ungheni din 23 ianuarie 2024 cu emiterea unei noi decizii prin care să fie dispus spre încasare din contul S.R.L. „Transibir Grup” în beneficiul S.R.L. „Bercoltrans” datoria de 17 500,00 lei și penalitatea în sumă de 5 000,00 lei (*cerinţă concretizată prin cererea de apel motivată din 05 noiembrie 2024*).

În conformitate cu prevederile art. 373 alin.(1)-(3) și (5)-(6) Cod de procedură Civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces*.

Colegiul Civil al Curții de Apel Nord, analizând conținutul hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate de apelant în cererea de apel în raport cu normele de drept și materialele cauzei, constată că soluția instanței de fond, este una întemeiată.

Or, instanța de prim nivel, examinând cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material și procedural, apreciind la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de Procedură Civilă, a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, din care considerente instanța de apel o va menține.

Astfel, <u>în drept</u>, în conformitate cu prevederile art. 9 alin. (1) Cod Civil, *drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile*.

Conform art. 10 alin. (1) Cod Civil, *persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să îşi exercite drepturile şi să îşi execute obligaţiile cu bună-credinţă, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credinţă se prezumă pînă la proba contrară*.

Potrivit art. 16 alin. (1) lit. a)- k) și (2) Cod Civil, *apărarea dreptului civil se face, în condiţiile legii, prin: a) recunoaşterea dreptului; b) restabilirea situaţiei anterioare încălcării dreptului şi suprimarea acţiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui; c) constatarea sau, după caz, declararea nulităţii actului juridic; d) declararea nulităţii actului emis de o*

autoritate publică; e) impunerea la executarea obligaţiei în natură; f) autoapărare; g) repararea prejudiciului patrimonial şi, în cazurile prevăzute de lege, a celui nepatrimonial; h) încasarea dobînzii de întîrziere sau, după caz, a penalităţii; i) rezoluţiunea sau modificarea contractului; j) neaplicarea de către instanţa de judecată a actului ce contravine legii emis de o autoritate publică; k) alte căi prevăzute de lege. Metodele de apărare prevăzute la alin.(1) pot fi invocate dacă sînt întrunite condiţiile stabilite de lege şi, după caz, de actul juridic pentru aplicarea acestora.

Astfel, normele legale mai sus citate, reflectă posibilitatea oricărei persoanei de a-și exercita drepturile și obligațiile sale cu bună credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri. În cazul în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său, poate să se adreseze în instanța de judecată pentru a-și apăra dreptul său încălcat.

În fapt, din conținutul actelor cauzei Colegiul Civil a stabilit că, la data de 09 martie 2021 între S.R.L. „Transibir Grup” (în calitate de beneficiar) și S.R.L. „Bercoltrans” (în calitate de transportator) a fost încheiat contractul-comandă pentru expedierea încărcăturilor nr. 435/E, potrivit căruia S.R.L. „Bercoltrans” s-a obligat față de S.R.L. „Transibir Grup” să asigure prezența la timp la încărcare/descărcare, să asigure integritatea încărcăturilor, termenul de transportate și regimul de temperatură a 22,5 tone de scânduri din Republica Belarus, regiunea Gomel, raionul Moziri în Republica Moldova, mun. Chișinău or. Durlești. La rândul său, S.R.L. „Transibir Grup” s-a obligat să asigure buna desfășurare a procedurii de încărcare/descărcare, întocmire în timpul indicat a documentelor vamale, să achite toate costurile legate de marfă (certificat fitosanitar/declarație vamală și/sau primară) precum și să achite serviciile de transport, în termen de 10 zile din ziua descărcării (f.d. 10).

Din conținutul facturii fiscale seria/număr AAL2661270 din 06 martie 2021, se constată că S.R.L. „Bercoltrans” a prestat în beneficiul S.R.L. „Transibir Grup” servicii în sumă de 37 212,46 lei (f.d. 12).

Totodată potrivit scrisorii internaționale de transport CMR seria 4/23 și 5/23 din 11 martie 2021, se confirmă că de la „Сенько Василий Владимирович” din Republica Belarus, regiunea Gomel, raionul Moziri, s. Prodoc a fost transportată marfă către S.C. „Ecosrub” S.R.L. cu adresa Republica Moldova, mun. Chișinău, or. Durlești str. Alexandru cel Bun 7 (f.d. 11 și 34), iar potrivit actului de primire-predare a lucrărilor nr. AAL2661270 din 06 martie 2021, semnat între S.R.L. „Transibir Grup” și S.R.L. „Bercoltrans”, rezultă că suma serviciilor de expediere-transport constituie 37 217,46 lei (f.d. 13).

Reieșind din actul de verificare a decontărilor reciproce între S.R.L. „Bercoltrans” și S.R.L. „Transibir Grup”, pentru perioada 01 ianuarie 2021-29 septembrie 2023, rezultă că, datoria pârâtului față de reclamant este de 37 217,46

lei. Din această sumă rezultă că la data de 30 decembrie 2022 de către pîrît a fost achitată suma de 5 217,46 lei; la data de 09 martie 2023 a fost achitată suma de 3 000,00 lei; la data de 04 mai 2023 a fost achitată suma de 3 000,00 lei; la data de 10 mai 2023 a fost achitată suma de 2 000,00 lei; la data de 22 august 2023 a fost achitată suma de 2 000,00 lei, iar la data de 13 septembrie 2023 a fost efectuată o achitare în sumă de 2000,00 lei, adică în total au fost transferate mijloace bănești în sumă de 17 217,46 lei.

Corespunzător, datoria neachitată a pîrîtului S.R.L. „Transibir Grup" față de reclamantul S.R.L. „Bercoltrans" constituie suma de 20 000,00 lei.

Din considerentul că datoria nu a fost stinsă integral, reclamantul, la data de 22 iunie 2023 a expediat în adresa S.R.L. „Transibir Grup" notificarea prin care i-a solicitat ca în termen de 10 zile de la emiterea notificării să achitate datoria, menționîndu-se că, în caz contrar, S.R.L. „Bercoltrans" va fi nevoit să se adreseze cu o cerere de chemare în judecată privind încasarea datoriei, încasarea penalităților, dobânzii de întârziere precum și recuperarea cheltuielilor de judecată.

Potrivit avizului de recepție, notificarea a fost returnată în adresa destinatarului cu mențiunea „plecat" (f.d.15-16).

Conform art. 774 alin. (1) Cod Civil, *în virtutea raportului obligaţional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestaţii, iar debitorul este ţinut să o execute. Prestaţia poate consta în a da, a face sau a nu face*.

Iar potrivit art. 775 alin. (1) Cod Civil, *debitorul şi creditorul trebuie să se comporte cu bună-credinţă la momentul naşterii, pe durata existenţei, la momentul executării şi stingerii obligaţiei.*

În conformitate cu prevederile art. 776 Cod Civil, *obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.*

Prevederile art. 858 alin. (1) și (2) Cod Civil indică că, *temeiul executării rezidă în existenţa unei obligaţii. Obligaţia trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credinţă, la locul şi în momentul stabilit.*

Iar, potrivit art. 901 alin.(1) lit. a) Cod Civil, *atunci cînd, fără justificare, debitorul nu își execută obligația, creditorul poate, în condițiile legii și, după caz, ale contractului, la alegerea sa să ceară executarea silită a obligației.*

În conformitate cu prevederile 992 alin. (1) Cod Civil, *contract este acordul de voinţă realizat între două sau mai multe persoane prin care se stabilesc, se modifică sau se sting raporturi juridice*.

Potrivit prevederilor art. 1411 alin. (1) Cod civil, *prin contractul de transport, o parte (transportator) se obligă faţă de cealaltă parte (pasager sau expeditor) să o transporte împreună cu bagajele ei sau, respectiv, să transporte*

bunul la locul de destinaţie, iar cealaltă parte se obligă să plătească remuneraţia convenită.

Raportând conținutul normelor sus-citate, prin prisma situației din speța dată, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord, consideră ca fiind întemeiată soluția instanței de fond de a încasa din contul S.R.L. „Transibir Grup” în beneficiul S.R.L. „Bercoltrans” datoria restantă de 20 000,00 lei ce rezultă din contractul - comandă pentru expedierea încărcăturilor nr. 435/E din 09 martie 2021 (f.d.20), factura seria AAL 26612770 din 06 martie 2021 (f.d.12), actul de primire predare a lucrărilor (f.d.13) și actul de verificare a decontărilor reciproce (f.d. 14), or după cum s-a constatat din conținutul actelor cauzei, S.R.L. „Transibir Grup”, deși s-a asumat obligațiunea față de S.R.L. „Bercoltrans” de achitare a serviciilor de transportate, prin semnarea contractului-comandă pentru expedierea încărcăturilor nr. 435/E din 09 martie 2021, în termen de 10 zile din ziua descărcării mărfii, această obligație a fost executată doar parțial, S.R.L. „Transibir Grup” achitând doar suma de 17 217,46 lei din suma totală a obligației de 37 217,46 lei.

Prin urmare, la data înaintării cererii de chemare în judecată S.R.L. „Transibir Grup” înregistra o datorie față de S.R.L. „Bercoltrans” în sumă de 20 000,00 lei, sumă care a fost încasată de instanța de fond în mod întemeiat.

Concomitent Colegiul Civil va accentua că, în ședința instanței de apel s-a mai constatat că, data de 25 octombrie 2023, S.R.L. „Transibir Grup” a efectuat la contul S.R.L. „Bercoltrans” o achitare în sumă de 2 500,00 lei, fapt ce rezultă din actul de verificare privind decontările reciproce din 05 noiembrie 2024 efectuat între S.R.L. „Transibir Grup” și S.R.L. „Bercoltrans” precum și din ordinul de plată nr. 169 din 25 octombrie 2023 (f.d. 86 și 87) sumă care fost achitată benevol de S.R.L. „Transibir Grup” pe perioada aflării acțiunii pe rolul instanței de fond și care nu a fost inclusă în actul de verificare a decontărilor reciproce din 29 septembrie 2023, prezentat de S.R.L. „Bercoltrans” la înaintarea acțiunii în instanța de judecată.

Din aceste considerent, instanța de apel consideră oportun ca hotărârea în partea încasării din contul S.R.L. „Transibir Grup” în beneficiul S.R.L. „Bercoltrans” a sumei de 2 500 (două mii cinci sute) lei din cuantumul datoriei de 20 000 (douăzeci mii) lei, nu urmează a fi supuse executării silite, pe motivul achitării benevole a acesteia de S.R.L. „Transibir Grup” pe perioada aflării acțiunii pe rolul instanței de fond.

Referitor la pretenția privind încasarea de la S.R.L. „Transibir Grup” în beneficiul S.R.L. „Bercoltrans” a dobânzii de întârziere de 16 239,74 lei și admisă de instanța de judecată, Colegiul Civil va menționa următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 942 alin. (1) și (2) Cod Civil, *în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății*

pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispoziţiile legale speciale. Rata dobînzii de întîrziere este egală cu rata prevăzută la art. 874 plus 5 puncte procentuale pe an, în cazul în care debitorul este un consumator, sau 9 puncte procentuale pe an, în celelalte cazuri. Cu toate acestea, dacă înainte de scadenţă obligaţia pecuniară era purtătoare de dobîndă prevăzută de contract, în scopul determinării ratei dobînzii de întîrziere, creditorul poate înlocui rata prevăzută la art. 874 cu rata dobînzii prevăzute de contract.

Din conținutul normei de drept menționate supra, rezultă că dobânda de întârziere se va plăti pe toată durata întârzierii, până în ziua executării obligației pecuniare de către debitor. Stingerea obligației denotă încetarea raporturilor juridice dintre subiecte, care în urma stingerii obligației pierd drepturile subiective şi obligațiunile ce constituie esența raporturilor juridice obligaționale. Odată cu stingerea ei obligația încetează de a mai exista şi participanții la ea nu mai sunt legați prin acele drepturi şi obligațiuni, care rezultau anterior din această obligație.

Astfel, sintetizând circumstanțele constatate, suprapuse la textele de lege enunțate, Colegiul Civil conchide că, instanța de fond în mod justificat a admis pretenția formulată de S.R.L. „Bercoltrans" privind încasarea dobânzii de întârziere de la S.R.L. „Transibir Grup" în sumă totală de 16 239,74 lei, calculată pentru perioada 01 aprilie 2021- 29 septembrie 2023, or după cum rezultă din conținutul contractului-comandă pentru expedierea încărcăturilor nr. 435/E din 09 martie 2021, achitarea pentru serviciile de transport urma a fi efectuată prin transfer bancar în termen de 10 zile de la descărcare, ceea ce nu a fost realizat pe deplin.

Astfel, din moment ce s-a constatat cu certitudine că S.R.L. „Transibir Grup" la data înaintării acțiunii 09 octombrie 2023 a admis o restanță față de S.R.L. „Bercoltrans" în sumă totală de 20 000,00 lei, la plata serviciilor de transport ce rezultă din contractul-comandă nr. 435/E din 09 martie 2021, prin urmare S.R.L. „Bercoltrans" este îndreptățit de a opta și pentru încasarea dobânzii de întârziere pentru neexecutarea obligațiunilor contractuale în termen, în sumă de 16 239,74 lei, calculată din suma obligației de 20 000,00 lei, pentru perioada 01 aprilie 2021-29 septembrie 2023, iar soluția instanța de judecată de a admite o astfel de pretenție este și ea una justificată și bine argumentată.

Cu referire la argumentul reprezentantului apelantului S.R.L. „Transibir Grup" avocatului Ghiderman Daniela precum că instanța de fond a dispus inclusiv încasarea "*penalitatăţii disproporţionate*", instanța de apel va accentua că instanța de fond, în hotărîrea emisă, a dispus încasarea dobînzii de întîrziere și nu a penalității contractuale.

Astfel în cererea de apel, apelantul S.R.L. „Transibir Grup" califică în mod eronat dobînda de întîrziere admisă de instanța de fond drept o "*penalitate*

disproporţionată”, solicitînd reducerea acesteia. Or, această abordare este nefundamentată în fapt și în drept, deoarele: nu există în speță o clauză penală contractuală invocată sau aplicată; dobînda de întîrziere a fost calculată în baza prevederilor art. 942 Cod Civil, nefiind convenită de părți; la fel instanța nedispunînd de temei legal pentru a reduce dobînda legală, întrucît aceasta decurge din lege și reflectă rata stabilită (rata de bază a BNM plus 9 puncte procentuale).

Corespunzător, normele invocate de apelant, inclusiv Hotărîrea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 9/2010, în partea ce reglementează reducerea penalității, se referă exclusiv la penalitatea contractuală, adică la sancțiunea convenită expres de părți în contract, nefiind aplicabile dobînzilor de întîrziere legale.

Concluziond, Colegiul Civil va respinge critica formulată în apel cu privire la ”*penalitatea disproporţionată*” întrucît:

- nu a fost aplicată nici o penalitate contractuală, ci doar o dobîndă de întîrziere legală, admisă de instanța de fond în temeiul art. 942 Cod Civil;
- jurisprudența privind clauza penală nu este aplicabilă speței;
- nu există temei legal pentru reducerea sau recalcularea dobînzii legale aplicate pentru întîrzierea executării obligației pecuniare;
- motivul dat de apel se bazează pe o confuzie a reprezentantului apelantului, fiind neîntemeiat în fapt și în drept.

Ce ține de argumentul reprezentantului apelantului S.R.L. „Transibir Grup” avocatului Ghiderman Daniela expus în cererea de apel precum că examinarea cauzei a avut loc în lipsa S.R.L. „Transibir Grup”. S.R.L. care nici nu a cunoscut despre existența prezentului litigiu aflat pe rolul judecătoriei Ungheni, astfel fiind în imposibilitate de a obiecta, de a se apăra și de a aduce argumente în vederea susținerii poziției sale, prin ce apelantului i s-ar fi încălcat dreptul la apărare și la egalitatea armelor - Colegiul Civil le va da o apreciere critică.

La acest capitol instanța de apel va detalia că, după cum rezultă din conținutul actelor cauzei, prin încheierea judecătoriei Ungheni din 23 octombrie 2023, cererea de chemare în judecată a fost acceptată în procedura scrisă a cererilor cu valoare redusă.

Încheierea judecătoriei Ungheni din 23 octombrie 2023, a fost expediată în adresa pârâtului/apelant S.R.L. „Transibir Grup” (f.d. 38), iar la data de 15 noiembrie 2023, de la adresa electronică a S.R.L. „Transibir Grup” ***** la adresa electronică a Judecătoriei Ungheni a fost expediată o cerere semnată de directorul S.R.L. „Transibir Grup”- Armasari Mariana prin care s-a solicitat expedierea la adresa electronică a pârâtului a copiei dosarului civil la cererea formulată de S.R.L. „Bercoltrans” (f.d. 39 și 39 verso).

Așadar, această corespondență electronică combate argumentul apelantului precum că pîrîtul/apelant nu cunoștea despre existența prezentului litigiu aflat pe

rolul judecătoriei Ungheni, respectiv s-a aflat în imposibilitate de a obiecta, de a se apăra, și de a aduce argumente în vederea susținerii poziției sale. Prin urmare, argumentul adus de apelant precum că ”nu a cunoscut despre proces” este combătut prin probele din dosar și se bazează pe o omisiune proprie de a participa, și nu pe o deficientă procedurală imputabilă instanței de fond.

Suplimentar, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord, va reitera că, în acord cu prevederile art. 276^3 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, cererile cu valoare redusă se examinează în procedură scrisă, fără citarea părților, iar neprezentarea referinței întermen atrage decăderea din dreptul de a mai prezenta probe (art. 372 alin. (5) Cod de Procedură Civilă). În cazul de față apelantul a fost legal citat și nu a depus referință în termen, iar instanța a examinat cauza în baza actelor existente la dosar, în deplin acord cu legea.

Așadar, nu poate fi acceptat argumentul apelantului privind încălcarea dreptului la apărare, în condițiile în care a cunoscut cauza, dar a ales să nu se implice activ în proces.

Mai mult ca atît, chiar dacă pîrîtul/apelant nu a formulat poziția sa de apărare în instanța de fond, în apel ultimul și-a exercitat efectiv dreptul la apărare, prezentînd o cerere de apel motivată și înscrisuri (inclusiv ordinul de plată și actul de verificare), iar instanța de apel a analizat toate aceste argumente și a evaluat complet și obiectiv poziția apelantului – corespunzător, dreptul la apărare a fost efectiv realizat în instanța de apel, iar solicitarea de întoarcere a cauzei la rejudecare este una total neîntemeiată.

Corespunzător, instanța de apel constată lipsa unui viciu procedural care să justifice casarea hotărîrii și rejudecarea cauzei.

Verificînd legalitatea hotărîrii contestate cu apel, Colegiul civil va menționa că instanța de fond în mod legal a dispus încasarea din contul pîrîtului/apelant și cheluielilor de judecată, constînd din taxa de stat 1 090,00 lei și cheltuileli de asistență juridică în mărime de 5 000,00 lei, în total suma de 6 090,00 lei.

Această soluție se fundamentează pe prevederile art.art. 82 și art. 94 alin. (1) Cod de Procedură Civilă, astfel încît, în cazul în care cererea este admisă integral, pîrîtul este obligat să ramburseze reclamantului taxa de stat achitată, iar instanța dispune în mod expres acest lucru.

În prezenta cauză, cererea a fost admisă integral. Prin urmare, instanța în mod legal a dispus obligarea pîrîtului S.R.L. „Transibir Grup” la compensarea din partea pîrîtului care a pierdut procesul, a taxei de stat în mărime de 1 090,00 lei.

Cît privește cheltuielile de asistență juridică dispuse spre încasare, instanța de apel va reitera că, în prezenta cauză, reclamantul a prezentat dovada onorariului achitat pentru servicii de reprezentare juridică de 5 000,00 lei, iar suma respectivă este una proporțională cu natura litigiului. La fel, urmează a fi menționat că suma

dată nu a fost contestată în instanța de fond prin vreo cerere de diminuare, iar apelantul nu a prezentat dovezi că ar fi una excesivă sau nejustificată.

Corespunzător, instanța de fond a verificat condițiile legale și a dispus în mod justificat și legal (în baza prevederilor art. 96 alin. (1) și (1^1) Cod de Procedură Civilă) încasarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum integral din contul pîrîtului.

În contextul celor menționate mai sus şi având în vedere faptul că, hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar motivele invocate de apelant în cererea de apel sunt neîntemeiate, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de S.R.L. „Transibir Grup” şi de a menține hotărârea judecătoriei Ungheni din 23 ianuarie 2024.

În conformitate cu prevederile art.art. 276^4 alin. (4), (5), 385 lit. a) și 390 Cod de Procedură Civilă, Colegiul civil și de contencios administrativ, -

DECIDE:

Respinge apelul declarat de S.R.L. „Transibir Grup” prin intermediul avocatului Ghiderman Daniela împotriva hotărârii judecătoriei Ungheni din data de 23 ianuarie 2024.

Menține hotărârea judecătoriei Ungheni din data de 23 ianuarie 2024 emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Bercoltrans” către S.R.L. „Transibir Grup” privind încasarea datoriei în mărime de 20 000 (douăzeci mii) lei, dobânzii de întârziere în mărime de 16 239,74 (șaisprezece mii două sute treizeci și nouă, 74) lei, taxa de stat în mărime de 1090 (una mie nouăzeci) lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei, în total - 42 329,74 (patruzeci și două mii trei sute douăzeci și nouă, 74) lei.

Hotărârea în partea încasării din contul S.R.L. „Transibir Grup” în beneficiul S.R.L. „Bercoltrans” a sumei de 2 500 (două mii cinci sute) lei din cuantumul datoriei de 20 000 (douăzeci mii) lei, nu se supune executării silite, pe motivul achitării benevole a acesteia pe perioada aflării acțiunii pe rolul instanței de fond.

Decizia nu se supune recursului, fiind definitivă și irevocabilă de la pronunțare.

Președintele completului,
Judecător Radu Holban

Judecătorii Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari